

Η κρίση του Ιράκ

Του Ulli Diemer

Απρίλιος 2003

Ένα κακοποιοί κράτος, βαριά οπλισμένο με όπλα μαζικής καταστροφής, που ανοικτά περιφρονεί το διεθνές δίκαιο και τα Ηνωμένα Έθνη και με μεγάλη ιστορία απειλής και εισβολής σε άλλα κράτη, έχει ρίξει τον κόσμο σε κρίση.

Πώς θα πρέπει ν' απαντήσει ο κόσμος σ' αυτή την απειλή; Τί μπορούμε να κάνουμε για τις Ηνωμένες Πολιτείες και τις ακάλυπτες επεκτατικές τους φιλοδοξίες;

Ενώ κυβερνήσεις και δεκάδες εκατομμυρίων απλών πολιτών σε ολόκληρο τον κόσμο εργάζονται σκληρά για την αποφυγή του πολέμου, ο πόλεμος στην πραγματικότητα έχει ήδη αρχίσει. Αμερικανικά και αγγλικά αεροπλάνα βομβαρδίζουν την άμυνα του Ιράκ σε απαγορευμένο εναέριο χώρο σε καθημερινή βάση για ν' ανοίξουν το δρόμο για την σχεδιασμένη εισβολή τους. Ειδικές δυνάμεις των ΗΠΑ βρίσκονται ήδη στο έδαφος μέσα στο Ιράκ, έτοιμες να πάρουν στα χέρια τους τις πετρελαιοφόρες περιοχές αμέσως μόλις αρχίσει η εισβολή. Στρατός των ΗΠΑ έχει ενεργοποιηθεί στην αποστρατικοποίηση της ζώνης μεταξύ του Κουβέιτ και του Ιράκ – παραβιάζοντας τη συμφωνία παύσης του πυρός του ΟΗΕ – καταστρέφοντας το συρματόπλεγμα κατά μήκος των συνόρων, για ν' ανοίξουν το δρόμο για τις ερπύστριες των ΗΠΑ.

Για να είμαστε ακριβείς, όμως, εκείνο που ετοιμάζεται δεν είναι ένας πόλεμος αλλά μια σφαγή. Παρ' όλ' όλους τους ρητορικούς λόγους για τα όπλα του Ιράκ, η πραγματικότητα είναι ότι το Ιράκ στην ουσία είναι απροστάτευτο έναντι της αμερικανικής λαίλαπας.

Σύμφωνα με τις ΗΠΑ, το 80% της στρατιωτικής δύναμης του Ιράκ καταστράφηκε στον πόλεμο του 1991. Δώδεκα χρόνια αφοπλισμού και περιοριστικών μέτρων έχουν περαιτέρω μειώσει τη δύναμη αυτή. Αξίζει να θυμηθούμε ότι στον πόλεμο του 1991, όταν η στρατιωτική δύναμη του Ιράκ ήταν πολύ πιο ισχυρή και καλύτερα εξοπλισμένη απ' ό,τι είναι σήμερα, ολόκληρες οι στρατιωτικές δυνάμεις του Ιράκ μπόρεσαν να σκοτώσουν λιγότερους από 100 Αμερικανούς σε μάχες. Στο μεταξύ, οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί τους σκότωσαν περίπου 100.000 Ιρακινούς στρατιώτες,

συμπεριλαμβανομένων και αυτών οι οποίοι εγκατέλειπαν τη μάχη ή προσπαθούσαν να παραδοθούν και συμπεριλαμβανομένων πολλών, τους οποίους θεληματικά έθαψαν ζωντανούς κάτω από τις ερπύστριες των ΗΠΑ με σκαπτικά στο μπροστινό τους μέρος. Καταχαρούμενοι Αμερικανοί στρατιώτες αναφέρονταν στο γλέντι τους της δολοφονίας απροστάτευτων Ιρακινών ως «κυνηγητό γαλοπούλας». Γι' αυτό δεν απορούμε που οι ΗΠΑ επιμένουν να εξαιρεθούν οι στρατιώτες της από τη δικαιοδοσία οποιουδήποτε διεθνούς δικαστηρίου για την προσαγωγή των εγκλημάτων πολέμου.

Τα σχέδια των ΗΠΑ για τον πόλεμο αυτό – δηλαδή για την επίθεσή τους εναντίον μιας χώρας που δεν μπορεί να αμυνθεί – περιλαμβάνουν μαζικούς βομβαρδισμούς σε βαθμό που δεν έχει ποτέ ξανασυμβεί. Εκατοντάδες πύραυλοι, για να δώσουμε ένα παράδειγμα, θα εκτοξευθούν τις πρώτες ημέρες της επίθεσης. Εκείνοι οι οποίοι θα επιζήσουν από την αρχική σφαγή, θα αγωνίζονται να επιζήσουν σε πόλεις, από τις οποίες δεν μπορεί να ξεφύγει κανείς, και στις οποίες η παροχή ύδατος, τα συστήματα αποχέτευσης και η ηλεκτροδότηση θα έχουν θεληματικά καταστραφεί. Η ηγεσία των ΗΠΑ, με δική της επιλογή, είναι εντελώς αδιάφορη στο ανθρώπινο κόστος εξαιτίας των πράξεών της. Όταν ρωτήθηκε μετά τον πόλεμο του 1991 πόσοι Ιρακινοί είχαν σκοτωθεί από τις αμερικανικές δυνάμεις, ο τότε στρατηγός Κόλιν Πάουελ σήκωσε αδιάφορα τους ώμους του και έκανε το εξής σχόλιο: «Δεν με ενδιαφέρουν πάρα πολύ οι αριθμοί!» Εκείνο, όμως που ενδιαφέρει πολύ την ηγεσία των ΗΠΑ είναι τα λάφυρα ενός πολέμου. Αμερικανικές εταιρίες ήδη επιβραβεύονται με συμβόλαια για την ανοικοδόμηση της υποδομής, την οποία οι ΗΠΑ σχεδιάζουν να καταστρέψουν. Υπάρχουν σχέδια για την ανάληψη του πετρελαίου του Ιράκ και για να χρησιμοποιήσουν τα έσοδα για την αποζημίωση των ΗΠΑ, για τα έξοδα που έκαναν να ερημώσουν το Ιράκ. Εργοτάξια πετρελαίου, τα οποία είχαν αγορασθεί από γαλλικές και ρωσικές εταιρίες, να αναληφθούν τώρα και θα δοθούν σε εταιρίες πετρελαίου των ΗΠΑ με κλειστούς δεσμούς με τον πρόεδρο Μπους, τον αντιπρόεδρο Τσένη και άλλους ανώτερους αξιωματούχους.

Οι φιλοδοξίες της ισχύος των ΗΠΑ δεν περιορίζονται κατά κανένα τρόπο στο Ιράκ, αν και η κρίση του Ιράκ αποτελεί σημείο στροφής. Οι ΗΠΑ ανοικτά δηλώνουν ότι δεν ενδιαφέρονται πια απλώς στο να είναι το κυρίαρχο έθνος μέσα σ' ένα σύστημα διεθνών οργανισμών, που επιτρέπουν άλλες χώρες ένα βαθμό αυτονομίας και ισχύος, με τις οποίες επιδιώκουν τα συμφέροντά τους. Οι κανόνες πρόκειται ν' αλλάξουν ριζικά. Οι ΗΠΑ τώρα δηλώνουν ότι σκοπεύουν να διοικούν τον κόσμο όπως αυτές θεωρούν ότι αρμόζει, χωρίς να δεσμεύονται από πολυμερή ιδρύματα και χωρίς κανένα κανονισμό πλην εκείνων που διακηρύττουν οι ίδιες, και τους οποίους είναι ελεύθερες ν' αλλάζουν ή να αγνοούν, όπως υπαγορεύουν τα βραχύχρονα συμφέροντά τους. Στον ΟΗΕ θα επιτραπεί να συνεχίσει να λειτουργεί μόνον εφόσον αρκείται στο να είναι όργανο πολιτικής των ΗΠΑ. Άλλα διεθνή ιδρύματα, όπως ο Οργανισμός Παγκοσμίου Εμπορίου, πρέπει να υιοθετήσουν πολιτικές υπαγορευμένες από αμερικανικές εταιρίες ή να

παραγκωνισθούν.

Κι ακόμη πιο φοβερό το ότι οι ΗΠΑ διακηρύττουν ότι δεν σκοπεύουν πια να συμμορφώνονται με διεθνείς συνθήκες, οι οποίες απαγορεύουν τη χρήση βιολογικών, χημικών και πυρηνικών όπλων, και που βγάζουν εκτός νόμου κάθε στρατιωτική χρήση του διαστήματος.

Οι ΗΠΑ ενεργά αναπτύσσουν και δοκιμάζουν νέες γενιές χημικών και βιολογικών όπλων. Είναι σημαντικό το ότι έχουν αρνηθεί να επικυρώσουν τη διεθνή συνθήκη, η οποία θέτει εκτός νόμου τα χημικά όπλα. Όταν το Ιράκ υπέβαλε την πρόσφατη αναφορά του για τα οπλιστικά του προγράμματα στα Ηνωμένα Έθνη, αξιωματούχοι των ΗΠΑ αμέσως πήραν την αναφορά από τα χέρια των αξιωματούχων του ΟΗΕ και τη λογόκριναν, πριν επιτρέψουν να παραδοθεί στα μέλη του ΟΗΕ. Τα λογοκριμένα σημεία έδιναν με λεπτομέρεια τα υλικά και την ειδικότητα, που το Ιράκ είχε λάβει από τις ΗΠΑ και βρετανικές εταιρίες στην ανάπτυξη προγραμμάτων χημικών και βιολογικών όπλων.

Συγχρόνως τρέχοντα έγγραφα στρατιωτικού σχεδιασμού των ΗΠΑ τώρα ανοικτά συζητούν τη χρήση πυρηνικών όπλων σε προεκεκένωμένες επιθέσεις εναντίον κρατών, τα οποία θεωρούν ότι αποτελούν απειλή για την ασφάλειά τους.

Το πιο επικίνδυνο απ' όλα για την επιβίωση του πλανήτη είναι οι πλεκτάνες για τη στρατιωτικοποίηση του διαστήματος, που οι δόκτορες Στρέιντζλαβ στην αμερικανική διοίκηση τώρα απερίσκεπτα προωθούν. Όπλα μαζικής καταστροφής φυλάσσονται σε μόνιμη τροχιά, έτοιμα να χρησιμοποιηθούν με προειδοποίηση δευτερολέπτου εναντίον κακοποιών κρατών, τα οποία θεωρούν ως απειλή για τις ΗΠΑ.

Οι άνθρωποι, οι οποίοι δεν μπορούν να φέρουν πίσω τους δικούς τους αστροναύτες ζωντανούς, μας διαβεβαιώνουν ότι μπορούν να κρατήσουν πυρηνικά όπλα με ασφάλεια σε τροχιά πάνω από το κεφάλι μας χωρίς καμιά πιθανότητα να πάει κάτι στραβά.

Οι ηγέτες των ΗΠΑ δεν θα ήθελαν τίποτε περισσότερο από το να παραταχθεί πίσω τους ο υπόλοιπος κόσμος, κυβερνήσεις και πολίτες οπουδήποτε ενωμένοι στην εκτίμησή τους για τη σοφία, τη φιλανθρωπία και γενναιοδωρία των Ηνωμένων Πολιτειών στο έργο τους της διοίκησης και αστυνόμευσης του κόσμου μοναδικά απ' αυτούς. Δυστυχώς, ξένοι – αλλά και Αμερικανοί πολίτες – μπορούν να είναι βαθιά αγνώμονες, κι έτσι μερικές φορές χρειάζονται μέτρα για να χειρισθούν τη διαφωνία και την αντίθεση! Οι ΗΠΑ δεν ντρέπονται να εφαρμόσουν τα μέτρα αυτά.

Οι ελευθερίες των πολιτών καταπατούνται μαζικά στο όνομα της αποφυγής της

τρομοκρατίας. Η χώρα η οποία ήδη φυλακίζει περισσότερους πολίτες της από οποιαδήποτε άλλη, πιάνει τώρα ύποπτους και τους φυλακίζει χωρίς δίκη και χωρίς πρόσβαση σε δικηγόρους ή δικαστήρια. Ιδρύονται κέντρα κράτησης έξω από τις ΗΠΑ, έτσι ώστε οι αιχμάλωτοι του πολέμου κατά της τρομοκρατίας να μπορούν να κρατηθούν χωρίς τις περιορισμένες προστασίες, που εξακολουθούν να προσφέρονται από τον αμερικανικό νόμο. Ο βασανισμός ανοικτά επιτρέπεται. Η χρήση των βασανισμών δεν είναι κάτι καινούργιο – η Παναμερικανική Σχολή των ΗΠΑ έχει φρικτό ιστορικό εκπαίδευσης βασανιστών –, αλλά προηγουμένως η χρήση βασανιστηρίων τουλάχιστον επίσημα δεν επιτρεπόταν ή απεφεύγετο ως παρεκτροπή από το σωστό. Τώρα χρησιμοποιείται ανοικτά και δικαιολογείται ως χρήσιμο εργαλείο στον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας.

Οι ΗΠΑ πιστεύουν ότι η υπεροχή τους σε στρατιωτική και οικονομική δύναμη είναι τόσο μεγάλη, ώστε μπορούν να ενεργούν μονομερώς. Πιστεύουν ότι μπορούν να σχίσουν το υπάρχον σύστημα διεθνών οργανισμών, στο οποίο είχαν δεχθεί μερικά όρια της ελευθερίας τους να ενεργούν με αντάλλαγμα την υποστήριξη συμμάχων, οι οποίοι επίσης θα ελάμβαναν μερίδιο από τα οφέλη. Βεβαιώνοντας την απαίτησή τους για παγκόσμια ηγεμονία, οι ΗΠΑ ενεργούν από πλεονεξία και απόγνωση.

Η λογική της πλεονεξίας είναι απλή: Γιατί να είσαι ευχαριστημένος με το μεγαλύτερο κομμάτι της πίτας, όταν είσαι αρκετά δυνατός να πάρεις ολόκληρη την πίτα;

Η απόγνωση έρχεται από το γεγονός ότι η οικονομία των ΗΠΑ βρίσκεται σε φοβερά αδιέξοδα, που πηγάζουν από στρατιωτικά έξοδα και άνισες εμπορικές σχέσεις, που διατηρούνται από τους νταήδες των ΗΠΑ. Οι φορολογικές περικοπές του Μπους για τους πλούσιους – εκείνους των οποίων οι συνεισφορές αγοράζουν την προεδρία για τους Ρεπουμπλικάνους και τον έλεγχο του Κογκρέσου – βυθίζουν την αμερικανική κυβέρνηση σε οικονομική κρίση διαστάσεων χωρίς προηγούμενο. Το έλλειμμα είναι φτιαγμένο να αυξάνεται χρόνο με το χρόνο με συνολικό έλλειμμα 1,82 τρισεκατομμυρίων δολαρίων κατά τα επόμενα δέκα χρόνια. Χωρίς οικονομική ανάπτυξη και με απαγορευμένη την αύξηση των φόρων, τα χρήματα μπορούν να έρθουν μόνο με περιουσιακά στοιχεία που μπορούν οι ΗΠΑ να αρπάξουν στο εξωτερικό – περιουσιακά στοιχεία όπως το πετρέλαιο του Ιράκ.

Ο κίνδυνος για τις ΗΠΑ σ' αυτό που κάνουν είναι το ότι δεν αφήνουν σε άλλα έθνη άλλη επιλογή από το να αντισταθούν. Αν δεν πρόκειται να υπάρξει κάποιο πρόσχημα πολυμερούς συνεργασίας, τότε άλλες κυβερνήσεις αναγκάζονται να ενεργήσουν όσο καλύτερα μπορούν για να προστατεύσουν τα δικά τους συμφέροντα. Οι ΗΠΑ μπορεί να βρουν ότι η οικονομική τους ευάλωτη κατάσταση δεν μπορεί να ξεπεραστεί απλώς μέσω της εφαρμογής ωμής βίας.

Και πολιτικά η αμερικανική κυβέρνηση είναι ευάλωτη, όπως είναι λίγες κυβερνήσεις, όπως της Βρετανίας και της Ισπανίας, οι οποίες υποστηρίζουν τις ΗΠΑ στην πολιτική έναντι του Ιράκ παρά τις επιθυμίες της συντριπτικής πλειοψηφίας των πληθυσμών τους. Χωρίς να αποτελεί έκπληξη για ένα πρόεδρο ο οποίος ανέλαβε την αρχή μέσω αμφίβολων εκλογών, ο πρόεδρος Μπους ανοικτά περιφρονεί την αρχή της δημοκρατικής ευθύνης. Εκφράζοντας τον εαυτό του με τον αμίμητο δικό του τρόπο, είπε στους δημοσιογράφους το Φεβρουάριο ότι «Η δημοκρατία είναι ωραίο πράγμα και ότι επιτρέπεται στο λαό να εκφράζει τη γνώμη του. Καλωσορίζω το δικαίωμα του λαού να λέει αυτό που πιστεύει». Αλλά, είπε, «Ο ρόλος ενός ηγέτη είναι να αποφασίζει πολιτική βασισμένη στην ασφάλεια». Πράγμα που ερμηνεύεται ότι «Θα επιτεθώ στο Ιράκ όπως και νά 'ναι».

Για όλ' αυτά, όμως, ο αμερικανικός λαός έχει τη δύναμη να επιφέρει αλλαγή κυβέρνησης για τη χώρα του. Εμείς, που είμαστε σε άλλες χώρες, μπορούμε να φέρουμε αλλαγή με την πίεση στις κυβερνήσεις μας να αντιταχθούν σ' αυτόν τον πόλεμο, και δείχνοντας στον αμερικανικό λαό, συμπεριλαμβανομένων και των πολλών Αμερικανών που αντιτίθενται σ' αυτόν τον πόλεμο, ότι η κυβέρνησή τους τους οδηγεί σε επικίνδυνη διεθνή απομόνωση. Οι Αμερικανοί που είναι αντίθετοι στον πόλεμο πρέπει να μιλήσουν και να υποστηρίξουν τη θέση τους, κι εμείς πρέπει να μιλήσουμε καθαρά για να υποστηρίξουμε την κοινή μας θέση.

Μπορούμε να απορρίψουμε μια νέα τάξη πραγμάτων βασισμένη σε ωμή βία. Μπορούμε, και πρέπει, να συνεργασθούμε για έναν ειρηνικό, δίκαιο και δημοκρατικό κόσμο.